

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И ОСНОВНИТЕ
ПОКАЗАТЕЛИ ПО КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА
МЕСЕЦ ЯНУАРИ 2021 г.**

I. Основни показатели по консолидираната фискална програма¹ за януари 2021 година

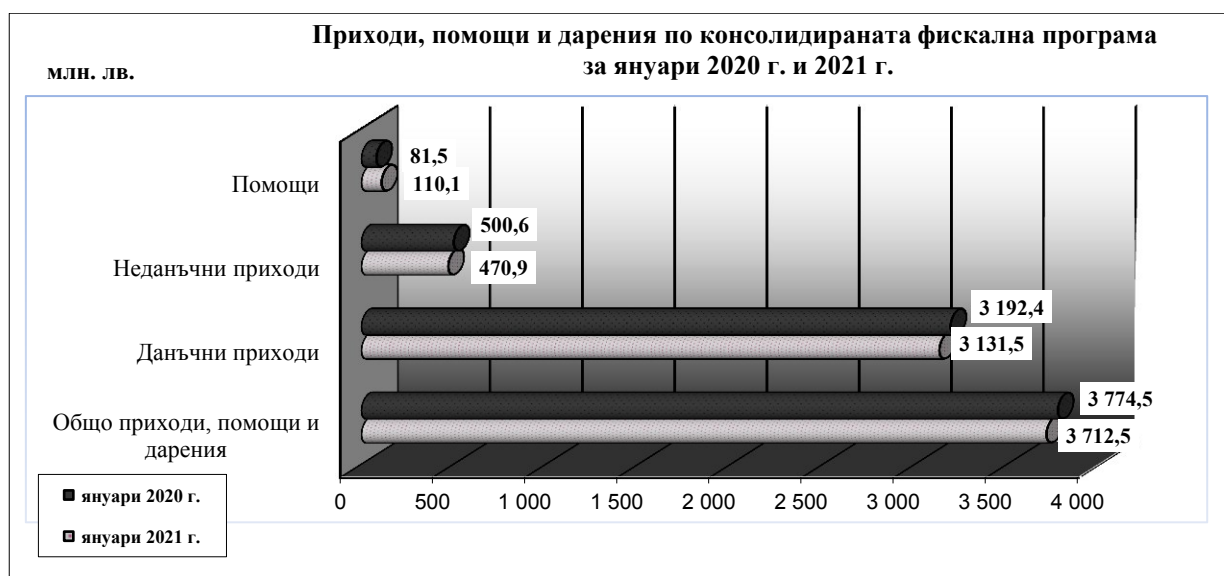
На база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет **приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма (КФП)** за януари 2021 г. са в размер на **3 712,5 млн. лв.**, което представлява **7,8 %** от годишните разчети към ЗДБРБ за 2021 година. Съпоставени със същия период на предходната година те са близки по размер, като намаляват номинално с 62,0 млн. лв. (1,6 %).

Данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на **3 131,5 млн. лв.**, което представлява 8,5 % от разчетените за годината. Данъчните приходи формират 84,3 % от общите постъпления по КФП за периода.

Приходите в частта на **преките данъци** възлизат на 409,9 млн. лв., което представлява 5,9 % от разчета за 2021 г. Приходите от **косвени данъци** са в размер на 1 772,8 млн. лв., което представлява 10,4 % от предвидените в ЗДБРБ за 2021 г. Постъпленията от **други данъци** (включват други данъци по ЗКПО, имуществени и др. данъци) са в размер на 65,5 млн. лв., което представлява 5,1 % от годишния разчет. Приходите от **социални и здравноосигурителни вноски** са в размер на 883,3 млн. лв. или 7,6 % от разчета за 2021 година.

Неданъчните приходи са в размер на **470,9 млн. лв.**, което представлява 7,1 % от годишните разчети.

Приходите от **помощи и дарения** за януари 2021 г. са в размер на **110,1 млн. лева**.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за януари 2021 г. възлизат на **3 302,9 млн. лв.**, което е 6,3 % от годишните разчети. За сравнение разходите по КФП за януари 2020 г. бяха в размер на 2 895,9 млн. лева. Номиналното нарастване, съпоставено със същия период на предходната година е свързано главно с предприетите социално-икономически мерки за преодоляване на негативните ефекти от пандемията от COVID-19 и по-високи разходи за социални плащания (основно в частта за пенсии), разходи за персонал и други.

Нелихвените разходи са в размер на 3 096,3 млн. лв., което представлява 6,2 % от годишния разчет. **Текущите нелихвени разходи** са в размер на 2 981,8 млн. лева. **Капиталовите разходи**

¹ Обхваща държавния бюджет и бюджетите на общините, социалноосигурителните фондове, ДВУ, БАН, ССА, БНР, БНТ, БТА, бюджетите по чл.13, ал.4 от ЗПФ, както и сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства на бюджетните организации. Данните са на база месечните отчети на ПРБ.

(вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 112,9 млн. лева. *Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина* са в размер на 1,6 млн. лева. *Лихвените плащания* са в размер на 41,0 млн. лв. (6,2 % от планираните за 2021 година).

Отчетените разходи по основните разходни групи за януари 2020 г. и 2021 г. са представени на следната графика:

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

Частта от вноската на Република България в общия бюджет на ЕС, изплатена към 31.01.2021 г. от централния бюджет, възлиза на **165,5 млн. лв.**, което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС, в т.ч.:

- ресурс на база брутен национален доход – 134,1 млн. лв.;
- ресурс на база данък върху добавената стойност – 18,5 млн. лв.;
- традиционни собствени ресурси (мита) – 12,9 млн. лв.

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма за януари 2021 г. е **положително** в размер на **409,7 млн. лв.** (0,3 % от прогнозния БВП) и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 483,1 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 73,4 млн. лева.

Размерът на **фискалния резерв** към 31.01.2021 г. е **9,7 млрд. лв.**, в т.ч. 8,6 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 1,1 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

II. Изпълнение на държавния бюджет² за януари 2021 г.

Изпълнението на основните показатели по държавния бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет е, както следва:

² Държавният бюджет включва централен бюджет, бюджетите на НС, съдебната власт, министерствата и ведомствата.

Таблица³ №1

(млн. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	ЗДБРБ 2021 г.	Отчет януари 2021 г.	Изпълнение спрямо закон 2021 г.
Общо приходи, помощи и дарения	27 051,4	2 454,5	9,1%
- Данъчни приходи	24 192,0	2 189,2	9,0%
Корпоративни данъци	2 651,2	31,7	1,2%
ДДФЛ	4 306,6	374,9	8,7%
ДДС	11 220,0	1 329,3	11,8%
Акцизи	5 580,0	418,7	7,5%
Данък в/у застрахователните премии	46,0	6,1	13,4%
Мита и митнически такси	234,2	18,7	8,0%
Други данъци	154,0	9,7	6,3%
- Неданъчни приходи	2 859,4	265,1	9,3%
- Помощи и дарения	0,0	0,2	
Разходи, трансфери и вноски в бюджета на ЕС	32 535,8	2 432,8	7,5%
- <i>Нелихвени разходи</i>	15 114,1	804,1	5,3%
Текущи	12 660,2	800,9	6,3%
Предоставени тек. и капит. трансфери за чужбина	18,0	0,3	1,6%
Капиталови	2 435,9	2,9	0,1%
- <i>Лихви</i>	622,6	38,1	6,1%
По външни заеми	472,4	0,01	0,0%
По вътрешни заеми	150,3	38,1	25,4%
- <i>Резерв за непредвидени и неотложни разходи</i> ⁴	81,1		
- Трансфери за др. бюджети - нето	15 255,4	1 425,1	9,3%
- Вноска в бюджета на ЕС	1 462,6	165,5	11,3%
Бюджетен баланс	-5 484,4	21,6	

➤ Приходи по държавния бюджет

Общият размер на приходите, помощите и даренията по държавния бюджет за януари 2021 г. е **2 454,5 млн. лв.**, което представлява 9,1 % изпълнение на разчетите по ЗДБРБ за 2021 година.

• Данъчни приходи

Размерът на данъчните постъпления по държавния бюджет за януари 2021 г. е **2 189,2 млн. лв.**, което представлява 9,0 % изпълнение на годишните разчети. В сравнение със същия период на 2020 г. постъпленията в групата намаляват с 80,2 млн. лв. (3,5 %).

✓ Преки данъци

Приходите в групата на **преките данъци** са в размер на **406,7 млн. лв.** или 5,8 % от планираните за годината, като съпоставени със същия период на предходната година се увеличават с 5,1 млн. лв. (1,3 %). Приходите от **корпоративни данъци** за януари 2021 г. са в размер на 31,7 млн. лв. или 1,2 % от годишния план. Спрямо същия период на предходната година постъпленията намаляват с 4,2 млн. лв. (11,7 %). Изоставането в изпълнението при тази група данъци се дължи основно на приходите от корпоративен данък от нефинансови предприятия, които намаляват с 4,7 млн. лева. Приходите от данък върху дивидентите, ликвидационните дялове и доходите на местни и чуждестранни юридически лица са близки по размер, като се повишават с 0,5 млн. лв. (2,4 %) спрямо януари 2020 година.

Приходите от **данъци върху доходите на физически лица** са в размер на **374,9 млн. лв.** или 8,7 % от заложените в разчета за годината. Тези приходи са с 9,3 млн. лв. повече (2,5 %), спрямо същия период на предходната година. Върху размера на данъчните постъпления от ДДФЛ основно влияние има развитието на пазара на труда и предприетите законодателни и административни мерки в областта на трудовото, социалното и данъчното законодателство. За повишаване на приходите от ДДФЛ влияние оказват и предприетите мерки за намаляване

³ Поради извършено закръгляне в млн. лв., някои сумарни позиции в Таблица №1 и в текста не се изчерпват от съставните им числа.

⁴ В позицията "Резерв за непредвидени и неотложни разходи" се посочват само данните по разчет. Разходите по отчет се отразяват по съответните разходни позиции, към които се отнасят извършените разходи.

на недеклаирания труд, мерките за повишаване на събираемостта на задължения за минали периоди и информационните кампании, провеждани от НАП и други.

Разпространението на заразата от COVID-19 доведе до криза в икономиките на държавите в световен мащаб. В България също се отчете намаление на активността в редица икономически сектори през 2020 година. Много предприятия са пряко или косвено засегнати от създалата се безпрецедентна ситуация, което оказва негативно влияние върху заетостта и трудовите възнаграждения на работещите и съответно върху приходите от ДДФЛ.

По трудови правоотношения приходите от данъка за януари 2021 г. са 278,2 млн. лв., 7,8 % от годишните разчети. Тези приходи са със 7,5 млн. лв. (2,8 %) повече, в сравнение със същия период на предходната година. Върху размера на постъпленията влияние оказват: увеличението на минималната работна заплата за страната от 01.01.2021 г.; увеличението на минималните осигурителни прагове за 2021 г.; увеличение на заплатите в общественния сектор, вкл. на педагогическия персонал; промените в броя на наетите лица и заплащането на труда, промените в нивото на безработица; увеличение на средствата за заплати в структурите на Министерството на здравеопазването и НЗОК, в т.ч. и за извънреден труд на органите, осъществяващи епидемиологичния контрол, и приетите от правителството мерки за преодоляване разпространението и за лечение на COVID-19 и мерките за минимизиране на отрицателните последици за бизнеса и заетостта, вкл. допълнителни възнаграждения на медицинския и немедицинския персонал, ангажиран с пациенти, заболели с коронавирус и рискови пациенти; мерките „60/40” и „80/20” и други.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка за януари 2021 г. са в размер на 20,4 млн. лв., което е 5,2 % от годишния разчет. За отчетния период са постъпили с 1,7 млн. лв. по-малко приходи (7,6 %) спрямо края на януари 2020 година. Основно влияние върху тези приходи оказват резултатите от годишните данъчни декларации по чл. 50 от ЗДФЛ (дължим данък за довносяне или надвнесен данък) и дължимите авансови вноски.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица по чл. 37 и 38 от ЗДФЛ и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на физически лица - постъпленията от тези данъци са в размер на 75,5 млн. лв., 21,8 % спрямо годишния разчет. За отчетния период са постъпили с 3,6 млн. лв. повече (5,0 %) спрямо януари 2020 година.

Постъпленията от *окончателния данък върху приходите от лихви от депозити на физическите лица* са в размер на 0,9 млн. лева.

✓ **Косвени данъци**

Приходите от **косвени данъци** за януари 2021 г. са в размер на **1 772,8 млн. лв.** или 10,4 % от годишния разчет.

Приходите от ДДС са в размер на **1 329,3 млн. лв.**, което представлява 11,8 % от планираните със ЗДБРБ за 2021 година. Съпоставено с януари 2020 г., приходите от ДДС са близки по размер.

Нетният размер на приходите от *ДДС от внос* за януари 2021 г. е 293,6 млн. лева., като намалява със 72,4 млн. лв. (19,8 %) в сравнение със същия период на 2020 г. Влияние върху постъпленията от ДДС от внос оказват цената на суровия петрол, количествата на внасяните стоки за междинно потребление (черни, цветни метали и др.), курса на щатския долар спрямо еврото, както и въведената законодателна промяна от 01.07.2019 г. за възможност за отложено начисляване на ДДС от вносител при внос на стоки от трети страни, в съответствие с разпоредбата на чл. 167а от Закона за данък върху добавената стойност. Ефектът от прилагането на този режим през януари 2021 г. е неначислен ДДС при внос в размер на 93,7 млн. лева. Стоките от глава „Руди, шлаки и пепели” представляват 75,7 % от стоките, обект на отложено начисляване на ДДС при внос. Неначисленият ДДС при внос за стоки от тази глава е 71,0 млн. лв., като се отчита ръст с 20,5 млн. лв. (40,8 %) спрямо януари 2020

година. Общо 46 икономически оператори са се възползвали от възможността да отложат начисляването на ДДС при внос.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната (нето)* за януари 2021 г. възлизат на 1 035,7 млн. лв. и нарастват със 72,3 млн. лв. (7,5 %) спрямо същия период на предходната година. Невъзстановеният ДДС към 31.01.2021 г. е в размер на 90,9 млн. лева.

Приходите от акцизи (нето) от внос, вътрешно производство и въведени в страната от други държави-членки на ЕС акцизни стоки са в размер на **418,7 млн. лв.**, което е 7,5 % от планираните със ЗДБРБ за 2021 г.

Нетните постъпления от акциз са от следните основни стокови групи: тютюн и тютюневи изделия (52,5 %); горива (40,7 %); алкохол и алкохолни напитки-вкл. бира (5,9 %) и други акцизни стоки (0,9 %). Постъпления от акциз за януари 2021 г. по основни стокови групи, са както следва:

- *Акцизите от тютюн и тютюневи изделия* възлизат на 219,9 млн. лева;
- *Акцизите от горива* са в размер на 170,6 млн. лева;
- *Акцизите от алкохол и алкохолни напитки (вкл. бира)* възлизат на 24,5 млн. лева;
- *Приходите от други акцизни стоки* възлизат на 3,7 млн. лева.

Приходите от данък върху застрахователните премии са в размер на **6,1 млн. лв.**, при планирани за годината 46,0 млн. лева.

Постъпленията от мита възлизат на **18,7 млн. лв.** или 8,0 % от планираните със ЗДБРБ за 2021 г., като заемат 0,9 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи по държавния бюджет. В сравнение със същия период на предходната година събраните мита са с 2,7 млн. лв. (12,7 %) по-малко. Намаление в постъпленията от мита към 31.01.2021 г. се отчита при следните групи стоки: „Обувки, гети и подобни артикули; части за тях“ - приходите са с 0,8 млн. лв. (47,5 %) по-малко спрямо януари 2020 г.; „Неорганични химични продукти“ - спадът е в размер на 0,7 млн. лв. (90,9 %) спрямо постъпленията за януари 2020 г. В зависимост от произхода на внасяните стоки, най-голям е делът на приходите от мита при внос на стоки от Китай, като за януари 2021 г. постъпленията възлизат на 10,1 млн. лв. и са със 17,1 % по-малко спрямо същия период на 2020 година. Те формират 49,7 % от общия обем на митата за периода. На второ място по приходи от мита е вносът на стоки с произход Русия, които са в размер на 3,0 млн. лв. и отчитат ръст 29,8 % на годишна база. Тези постъпления имат относителен дял от 14,6 % от всички мита. Следват приходите от мита при внос на стоки с произход Тайван, които възлизат на 0,7 млн. лв., като се повишават с 66,7 % и представляват 3,6 % от всички мита. Приходите от внос на стоки с произход Украйна са в размер на 0,7 млн. лв. за януари 2021 г. и имат относителен дял 3,3 % от всички мита. Следват приходите от мита за стоки с произход САЩ, които са в размер на 0,7 млн. лв. към 31.01.2021 г., отчитат спад с 22,5 % на годишна база и относителният им дял е 3,2 % от всички мита.

✓ **Други данъци**

Постъпленията от **други данъци** по държавния бюджет към края на януари 2021 г. са в размер на **9,7 млн. лв.** или 6,3 % спрямо планираните със ЗДБРБ за 2021 година, при 9,1 млн. лв. за същия период на предходната година.

• **Неданъчни приходи**

Отчетените **неданъчни приходи** по държавния бюджет за януари 2021 г. са в размер на **265,1 млн. лв.** и се формират основно от приходи от държавни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии и други.

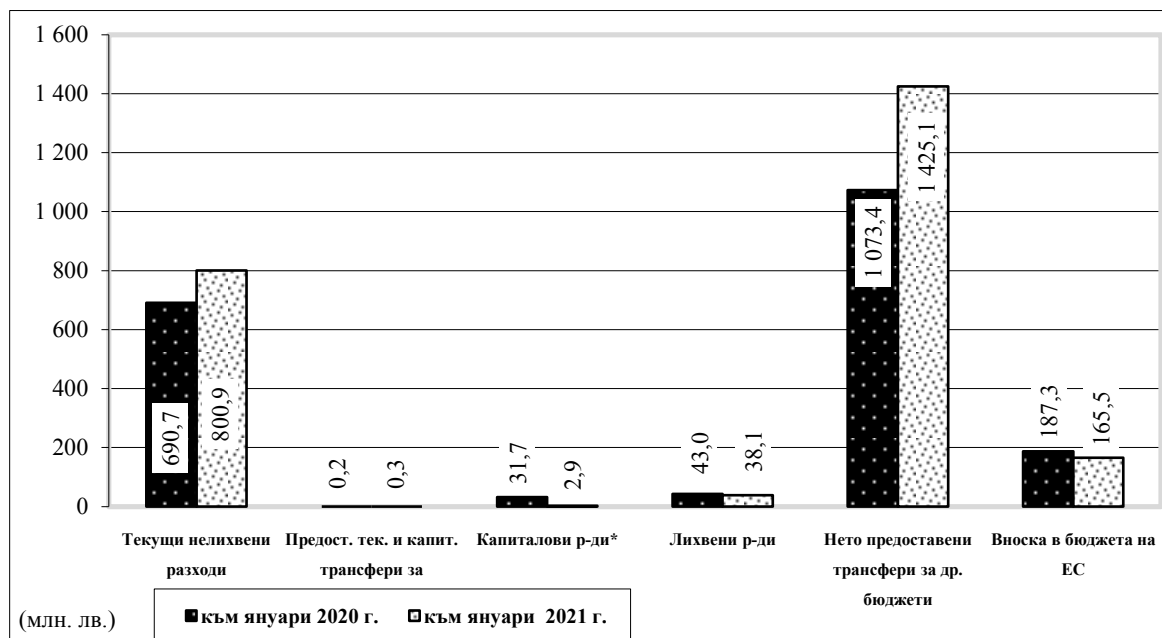
• **Помощи и дарения**

Постъпилите **помощи и дарения** по държавния бюджет за януари 2021 г. са в размер на **0,2 млн. лв.** и са по бюджетите на министерствата и ведомствата.

➤ Разходи по държавния бюджет

Общият размер на **разходите по държавния бюджет** (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) за януари 2021 г. е **2 432,8 млн. лв.** или 7,5 % от предвидените със ЗДБРБ за 2021 година.

Разходи, трансфери за други бюджети и вноска в бюджета на ЕС за януари 2020 г. и 2021 г.

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

• Нелихвени разходи

Нелихвените разходи по държавния бюджет (без трансферите за др. бюджети) за януари 2021 г. са в размер на **804,1 млн. лв.**, което представлява 5,3 % от годишния разчет. Съпоставени с данните за януари 2020 г., нелихвените разходи нарастват с 81,6 млн. лв. (11,3 %).

Разходите за персонал (заплати и възнаграждения, други възнаграждения и плащания за персонала и осигурителни вноски) са в общ размер на 529,3 млн. лв. или 7,9 % от планираните за 2021 г. Разходите за издръжка (вкл. разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности и платени данъци, такси и административни санкции) са в размер на 104,0 млн. лв. или 3,6 % от планираните за годината. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 98,4 млн. лв. или 5,6 % от предвидените за годината и са основно разходи по бюджета на МТСП за помощи по Закона за социално подпомагане, Закона за хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца и др. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 0,3 млн. лв. Разходите за субсидии са в размер на 69,2 млн. лв. или 5,5 % от планираните за годината. От тях 15,1 млн. лв. са субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД; 15,4 млн. лв. са субсидиите за Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и 4,7 млн. лв. (в т.ч. 2,8 млн. лв. за извършване на универсална пощенска услуга и 1,98 млн. лв. за разпространение на периодични печатни издания-вестници и списания) за „Български пощи“ ЕАД. Към края на месец януари 2021 г. ДФ „Земеделие“ е изплатил субсидии в общ размер на 14,5 млн. лв., от които 14,2 млн. лв. преходна национална помощ за сектор „Животновъдство“ и 0,3 млн. лв. средства за ДДС по схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“. Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) по държавния бюджет възлизат на 2,9 млн. лева.

- **Разходи за лихви**

Лихвените плащания по държавния бюджет към 31.01.2021 г. са в общ размер на **38,1 млн. лв.** или 6,1 % от предвидените в годишните разчети.

Разходите за лихви по външни заеми са в размер на **0,01 млн. лв.**, и са лихви по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства.

През отчетния период не са използвани средства, предвидени за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

Лихвите по вътрешни заеми по държавния бюджет за януари 2021 г. са в размер на **38,1 млн. лв.** и представляват основно лихви по емисии на ДЦК на вътрешния пазар.

Нетният размер на трансферите по държавния бюджет за януари 2021 г. е **1 425,1 млн. лв.**, в т.ч.:

- бюджетните взаимоотношения с общините включват нето трансфери и временни безлихвени заеми в размер на 584,3 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 587,4 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер на 0,8 млн. лв. и възстановени трансфери от предходни години в централния бюджет – 3,9 млн. лева;
- на социалноосигурителните фондове (нето) – 684,6 млн. лв., което представлява 8,1 % от годишния разчет;
- на други автономни бюджети (ДВУ, БАН, ССА, БНТ, БНР и БТА) – 72,3 млн. лв., 8,4 % от годишния разчет.

➤ Частта от **вноската на Република България в общия бюджет на ЕС**, изплатена към 31.01.2021 г. от централния бюджет, възлиза на **165,5 млн. лева**.

➤ **Бюджетното салдо по държавния бюджет** към 31.01.2021 г. е **положително** в размер на **21,6 млн. лева**.

➤ **Финансиране на бюджета чрез операции по дълга**

Към 31.01.2021 г. по централния бюджет няма усвоени средства и извършени погашения по заеми от чужбина.

По **държавните инвестиционни заеми**, управлявани от министерства и ведомства, през отчетния период няма **усвоени** средства.

Изплатените погашения по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства, са в размер на 0,08 млн. лв. По заемите с краен бенефициент търговско дружество, няма извършени погашения.

Не са използвани средства, предвидени за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

Операции с **държавни ценни книжа** по централния бюджет (**позиция във вътрешното финансиране**): През месец януари не са провеждани аукциони на емисии ДЦК за финансиране на бюджета, също така няма и извършени погашения по вътрешния дълг.

III. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социално и здравноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) за януари 2021 г. са в размер на **907,7 млн. лв.** или 7,7 % от годишните разчети. Постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 883,3 млн. лв., в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 637,3 млн. лв. и от здравноосигурителни вноски – 245,9 млн. лева.

Извършените **разходи** по бюджетите на социалноосигурителните фондове за януари 2021 г. са в размер на **1 488,8 млн. лв.**, което представлява 7,4 % от разчета за годината, в т.ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 1 210,7 млн. лв. и здравноосигурителни плащания в размер на 256,1 млн. лева.

IV. Общини

Постъпилите **приходи, помощи и дарения** по бюджетите на общините за януари 2021 г. са в размер на **125,2 млн. лв.** или 4,8 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2021 г. Данъчните приходи по общинските бюджети са в размер на 59,0 млн. лв. или 5,1 % от разчетите към ЗДБРБ за 2021 г., а неданъчните приходи и помощите възлизат на 66,2 млн. лв., което е 4,5 % от годишните разчети. Относителният дял на неданъчните приходи в общо постъпленията е 51,9 на сто. Това са основно приходи от общински такси, приходи и доходи от собственост, постъпления от продажба на нефинансови активи и глоби, санкции и наказателни лихви.

Извършените **разходи** по общинските бюджети, включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети са в размер на **444,4 млн. лв.** или 5,9 % от разчетите към ЗДБРБ за 2021 година. Текущите нелихвени разходи възлизат на 414,2 млн. лв. (6,4 % от годишния разчет), а капиталовите разходи са в размер на 28,8 млн. лв. или 2,8 % от разчета за годината. Лихвените плащания са в размер на 1,4 млн. лв. или 4,1 % от разчета за годината.